

KUDÜS MÜFTÜSÜNDEN MUSTAFA KEMAL'E MEKTUP: 19 Temmuz 1937

Murat BARDAKÇI, 15 Mayıs 2021

<https://www.haber7.com/guncel/haber/3100201-kudus-buyuk-muftusunun-ataturke-bundan-84-yil-once-yazdig-i-kehaneti-andiran-mektup>

Önceki gün basında ve sosyal medyada dolaşan yalan bir haberden bahsetmiş; Atatürk'ün 1937'nin yaz aylarında "Peygamber'in son arzusunu, yani mukaddes toprakların daima İslâm hâkimiyetinde kalmasını temin için hemen bugün kanımızı dökmeye hazırız" dediğini iddia eden düzmece haberin o tarihte Hindistan'da imal edilmiş bir palavra olduğunu söyleyip "İnanmayın" diye yazmıştım...

Bugün hem Atatürk, hem de Filistin ile alâkalı olan; sözünü ettiğim yalan haber ile aynı günlerde kaleme alınan ve şimdi Cumhurbaşkanlığı Arşivi'nde muhafaza edilen "gerçek" bir belge yayınlıyorum...

Belge, o senelerde Kudüs'ün Büyük Müftüsü, yani Sünnîler'in dinî lideri ve Mescid-i Ak-sa'nın en kıdemli idarecisi olan Emin el-Hüseyinî'nin 19 Temmuz 1937'de Atatürk'e gönderdiği bir mektup ve Büyük Müftü'nün Kudüs konusunda bundan 84 sene önceki kehaneti andıran ifadeleri ile dolu!

Filistin ve Kudüs üzerinde çalışanlar Emin el-Hüseyinî'nin kim olduğunu ve faaliyetlerini gayet iyi bilirler ama âşinâ olmayanlar için önce Büyük Müftü hakkında kısa bir bilgi verip macera filmlerini bile geride bırakacak kadar hareketli geçen hayatından bahsedeceğim...

Emin el-Hüseyinî, 1897'de Kudüs'te Osmanlı vatandaşı olarak dünyaya geldi. Hristiyanlar'ın kutsal mekânı Doğu Kilisesi'nin anahtarlarını da muhafaza eden köklü bir ailenin mensubu idi. Dinî eğitimini tamamladıktan sonra Çanakkale Savaşı'na katıldı, Kudüs Büyük Müftüsü olan ağabeyi Kâmil el-Hüseyinî'nin 1921'de vefatından sonra henüz 24 yaşındayken "Büyük Müftü" tayin edildi ve 1948'e kadar bu makamda kaldı.

Filistin'de o senelerde gittikçe artan Yahudi göçüne karşı başlayan mücadelenin öncülerinden olan el-Hüseyinî bölgede manda idaresi tesis eden İngilizler tarafından bu yüzden on sene hapse mahkûm edilince Fransızlar'ın hâkimiyetindeki Suriye'ye geçti. Daha sonra tekrar Kudüs'e döndü ama 1937'de memleketini yine terketmek zorunda kaldı. İkinci Dünya Savaşı yıllarında Almanlar ile yakınlaştı, 1941'de Berlin'de Adolf Hitler ile biraraya geldi, Yahudiler'i Filistin'den kovabilmek için Hitler'den destek istedi. Almanlar'ın kurduğu Boşnak, Hırvat ve Tatar birliklerini teftiş etti, Müslüman askerler için cihad risaleleri yayınladı, onlarla beraber atış talimleri bile yaptı, Batı'da "Hitler'in Müftüsü" diye bilindi ve Almanlar'ın yenilmesi üzerine tutuklanıp Fransa'da ev hapsine kondu.

Savaş suçlusunu olarak yargılanması gündeme gelince Fransa'dan kaçıp Kahire'ye gitti, Gazze'de sadece birkaç Müslüman ülkenin tanıdığı ama ömrü çok kısa olan bir hükümet kurdu. 1948'de İsrail Devleti'nin ilânı üzerine Mısır'dan Lübnan'a geçip Beyrut'a yerleşti ve 1974'teki ölümüne kadar Beyrut'ta sürgünde yaşadı.

Kudüs'te gömülmeyi vasiyet eden el-Hüseynî'nin bu arzusu sık sık gündeme geldi ama İsrail "Yahudi soykırımını bütün ayrıntıları ile bildiği, desteklediği ve Hitler'in de yakını olduğu" iddiası ile talebi her seferinde reddetti.

Filistinliler başkenti Kudüs olan bağımsız bir Filistin Devleti'nin kurulmasının ardından yapılacak ilk işin, el-Hüseynî'nin hâlen Beyrut'ta bulunan mezarının Kudüs'e nakli olduğunu söylerler...

ENDİŞELERİNİN HEPSİ ÇIKTI!

İşte böyle maceralı bir hayat süren Büyük Müftü Emin el-Hüseynî, 19 Temmuz 1937'de Atatürk'e 13 sayfalık bir mektup gönderdi. İngilizler'in Filistin için bir "Krallık Komisyonu Raporu" hazırladıklarını, taksimi öngören raporun uygulanması hâlinde Filistin'i büyük tehlikelerin beklediğini, buna engel olabilmek için Filistinli Müslüman ve Hristiyan Araplar'ın kurdukları ve başkanlığını yaptığı "Âlî", yani "Yüksek İcra Komitesi"nin büyük çaba gösterdiğini söyleyip "Filistin'in Yahudileştirilip parçalanma şerrinden kurtarılması için" Atatürk'ün desteğini istiyordu...

Ve, Büyük Müftü'nün mektubunda sözünü ettiği tehlikelerin tamamı, meselâ "Yahudi göçüne izin verildiği takdirde Müslümanlar'ın Kudüs'te azınlığa düşecekleri", "Araplar'ın evlerinin ve mallarının ellerinden alınacağı" yahut "Günün birinde kurulacak Yahudi Devleti'nin Kudüs'ü ilhak edeceği" şeklindeki bütün endişeleri sonraki senelerde gerçek oldu!

NOSTRADAMUS'A RAHMET OKUTUR!

Burada, Emin el-Hüseynî'nin Atatürk'e gönderdiği ve aslı Arapça olan mektubunun Dışişleri Bakanlığı tarafından maalesef bozuk bir Türkçe ile yapılmış tercümesinden bazı bölümleri naklediyorum...

Büyük Müftü, tam bir kehaneti andıran 13 sayfalık mektubuna "Türkiye'nin muazzam cumhuriyeti ulu reisi fehâmetlû Gazi Atatürk Hazretleri, cenâb-ı hak onu te'yîd-i rabbaniyesine mazhar buyursun" sözleri ile başlıyor, Filistin'in Müslümanlar'ın aleyhine olacak şekilde taksim edileceğini söylüyor ve muhtemel tehlikelerden bahsettiği sonraki sayfalarda şöyle yazıyor:

"...Şüphesiz ki, bu mıntıka ve bilhassa Kudüs şehri, bir cihetten Yahudi mıntıkasının sığamayacağı veyahut Kudüs'te İngiltere'nin himayesi altında yaşamak isteyen Yahudiler için hicret yeri olacaktır. Diğer cihetten, mandadan nefret eden Araplar mandanın arada daimî kalacağını

anladıktan sonra ya kendiliklerinden veyahut tabii bir sâikle, meselâ mandaya sadık kalamayacak vaziyette bulunacaklarından görecekları zulüm ve itisafıan (doğrulukıan sapmadan) dolayı manda mıntıkasını bırakmaya mecbur kalacaklardır. Böylelikle az bir zaman zarfında bu mıntıka sekenesinin (sâkinlerinin) ekserileri Yahudi olacak ve Kudüs'deki Müslümanlar kendilerine envâi (çeşitli) mezalim ve ihanet yapılacak ve bu suretle bunlar kahir (ezici) bir Yahudi ekseriyeti (çoğunluğu) karşısında az bir ekalliyet kalacaklardır. Netice itibariyle bu mıntıka Yahudi kalacak ve âkibeti müruruzamanla (zamanın geçmesi ile) Yahudi devletine ilhak edilecektir. Emâkin-i mukaddese (kutsal mekânlar) ve bilhassa Mescid-i Aksa ve Harem-i Şerif, Yahudiler'in âtıfetine tâbî ve bilfiil tehditleri ve otoriteleri altında bulunmuş olacaktır. Her Müslüman, Yahudiler'in ricâli ile heyetlerinin açıktan açığa çok kere söyledikleri sözlerden onların tamahkârlıklarını anlamıştır...".

Emin el-Hüseynî, Atatürk'e yazdığı mektubunu "Bu mukaddes arazide bulunan Müslüman ve Hristiyan Araplar memleketlerini emperyalizm ve Yahudileştirme ve parçalama şerrinden kurtarmak ve oradaki millî, dinî ve tabii haklarını muhafaza etmek yolunda sarfededeğiniz mesainin neticelerini sabırsızlık ve endişe ile bekliyorlar. Cenâb-ı Hak Hazretleri kendi avn ü inâyeti ile sizi muhafaza ve nusrat ve kuvvet ile yardımcınız olsun. Kezâ, yüksek şahsiyetinizi Araplık ve Müslümanlığa bağışlasın. Allah'ın selâmı ve rahmeti ve berekâtı üzerinize olsun" sözleri ile bitiriyor...

Ankara'nın bu mektuba cevap verip vermediğini herhalde merak etmişsinizdir...

Ben de ediyorum, zira arşivlerle cevap ile alâkalı bir belge bulamadım...

Türkiye Cumhuriyeti
Hariciye Vekâleti
Harici Matbuat Müdürlüğü

Ankara I/10/ 1937
Hüda

U. No. _____
H. No. _____
Lef: _____

A	V-6
D	54
F	111-13

II. Cemaziyel'evvel 1356
19 Temmuz 1937

Türkiyenin Muazzam Cumhuriyeti Ulu Reisi Fahametli Gazi Atatürk
Hazretleri, Cenabı hak onu teyidi rebbanisine mazhar buyursun .

Selâm , tazim ve tebcilden sonra arzederim ki, Filistin'in müslüman ve hristiyan araplarını temsil eden Arap Ali Komitesi , müslüman Filistinir hatır ve hayale gelmiyen feci taksimini tavsiye eden İngilterenin Kırallık Komisyonu raporunun tatbiki halinde bu memleketin göreceği büyük ziyan ve zararları yüksek nazarı dikkatinizi celp etmek üzere işbu arızayı yüce makamınıza refetmektedir .

Kırallık Komisyonu bu raporunun tatbiki suretinde bütün arap memleketlerine ve bilhassa Filistin arapları için siyasi iktisadi ve içtimai büyük tehlikeler vardır. Yüksek arap komitesi bu tehlikelerin vahim akibetlerini şerh ve izah etmek maksadile işbu arızayı zati fahimanınıza takdimini münasip görmüştür .

Evvelâ Yahudilere âit olan kısmı ile orada teşekkül edilecek Yahudi devleti .

I- İngiltere kırallık Komisyonu Filistin'de bir yahudi devletinin tesisini tavsiye etmiş ve bu devlet için hudut tayin etmiştir . Bu devlet tayin kılınan bu hudut mucibince Filistin'in garp sahillerinin mühim bir kısmı üzerinde kaim olacak ve memleketin şimal cihetinden olan bütün şehirlerine şamil olacaktır. Şüphesiz ki, yahudi devleti için bu hududu tayin etmek, arap unsurunun Akdeniz sahillerinden uzaklaştırmak ve yerine arapların, kültürel, siyasi ve iktisadi inkişaflarına ve ilerilemelerine mani olacak ve imperiyalist devletlerle teşriki mesai etmeğe amade

./.

Kudüs Büyük Müftüsü Emin el-Hüseynî'nin aslı Arapça olan mektubunun Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılmış Türkçe tercümesinin ilk sayfası (Cumhurbaşkanlığı Arşivi, 01008381/13-25).

Türkiye Cumhuriyeti
Hariciye Vekâleti
Harici Matbuat Müdürlüğü

U. No. _____

H. No. _____

Lef: _____

Ankara 193

Hulâsa .....

A	IV-6
D	54
F	111-18

-6-

mevcut olduğu düşünülürse , mukaddes şehrin ve içindeki müslümanların nasıl daimî surette yahudilerin tehdidi altında kalacaklarını, ve İngilizlerin bu mintakaların ve emakini mukaddesenin yahudilerin elinde düşmesinden korkan müslümanların bu korkularına kat'î bir suretle nihayet verileceğine dair, söylemelerinin bir behane olduğuna ve behanenin ne kadar vahî kalacağı tebeyyün eder .

- 4) Kırallık Komisyonunun tavsiyelerinde bu mintakaya Balför vadinin şümülü olmadığı ve fakat İngilizlerin himayesi altında bütün milletlere mübah kalacağı zikredilmiştir. Şüphesiz ki, bu mintaka ve bilhassa Kudüs şehri bir cihetten yahudi mintakasının sığamiyacağı ve yahut Kudüs'de İngilterenin himayesi altında yaşamak isteyen yahudiler için hizmet yeri olacaktır. Diğer cihetten mandadan nefret eden araplar mandanın orada daimî kalacağını anladıktan sonra ya kendiliklerinden ve yahut tabii bir saikle , mesela manda-ya sadık kalamiyacak vaziyette bulunacaklarından görecekları zulüm vev itisafdan dolayı manda mintakasını bırakmaya mecbur kalacaklardır . Böylelikle az bir zaman zarfında bu mintaka sekensesinin ekserileri yahudi olacak ve Kudüs'deki müslümanlar kendilerine envai mazalim ve ihanet yapılacak ve bu suretle bunlar kahir bir yahudi ekseriyeti karşısında az bir ekalliyet kalacaklardır . Netice itibarile bu mintaka yahudi kalacak ve akibeti , müruru zamanla yahudi devletine ilhak edilecektir. Emakini mukaddese ve bilhassa mescidi -aksa ve Haremşerif yahudilerin atifetine tabi ve bilfiil tehditleri ve otoriteleri altında bulunmuş olacaktır. Her müslüman yahudilerin ricalile heyetlerinin açıkdan açığa çek kerre söyledikleri sözlerden onların tamakarlıklarını

./.

Büyük Müftü'nün kehaneti andıran ifadelerinden bazıları...

Kudüs Büyük Müftüsü Emin el-Hüseynî.